

ĐỀ CƯƠNG MÔN HỌC

1. THÔNG TIN CHUNG VỀ MÔN HỌC

- 1.1 Tên môn học : **DÂN SỐ HỌC**
1.2 Mã môn học : **SOCI3212**
1.3 Trình độ Đại học / Cao đẳng : **ĐẠI HỌC**
1.4 Ngành / Chuyên ngành : **XHH**
1.5 Khoa / Ban / Trung tâm phụ trách : **KHOA XHH&CTXH**
1.6 Số đơn vị học trình/ Số tín chỉ : **02**
1.7 Yêu cầu đối với môn học :
  - Điều kiện tiên quyết : không
  - Các yêu cầu khác (nếu có): không1.8 Yêu cầu đối với sinh viên: tham gia lớp đầy đủ

2. MÔ TẢ MÔN HỌC VÀ MỤC TIÊU

Mô tả ngắn gọn về vị trí môn học, mối quan hệ với các môn học khác trong chương trình đào tạo.

Nội dung môn học giới thiệu những khái niệm căn bản nhằm giúp người học có thể phân tích được các xu hướng biến động của các thành phần chính của dân số (là sinh, chết, di dân), cơ cấu dân số và phân bố dân số. Một số nguyên tắc và kỹ năng liên quan đến phân tích nhân khẩu (như phân tích các tỉ suất, lược đồ, bảng tính toán) cũng được đề cập trong môn học.

Mục tiêu cần đạt được về kiến thức và kỹ năng sau khi kết thúc môn học.

- Sinh viên hiểu và phân tích được các yếu tố biến động dân số như sinh, chết và di dân
- Sinh viên hiểu và phân tích được các thành phần dân số và phân bố dân số
- Sinh viên có kiến thức về tình hình dân số Thế Giới, Việt Nam và chính sách dân số

3. NỘI DUNG CHI TIẾT MÔN HỌC

STT	CHƯƠNG	MỤC TIÊU	MỤC, TIÊU MỤC
1	Chương 1: Nhập môn	Sinh viên hiểu được tầm quan trọng và lợi ích của nghiên cứu dân số, nghiên cứu đơn ngành và đa ngành, tổng điều tra dân số và điều tra chọn	1.1 Định nghĩa 1.2 Đối tượng nghiên cứu 1.3 Các loại hình thống kê dân số 1.4 Thống kê dân số tại Việt Nam

		mẫu tại Việt Nam	
2	Chương 2: Sự kiện sinh sản	<p>Sinh viên có khả năng:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hiểu được tầm quan trọng của sinh sản. - Phân tích và tính toán các chỉ tiêu về sinh. - Phân tích các yếu tố ảnh hưởng đến mức sinh cao/thấp của một quốc gia và khu vực 	<p>2.1 Ý nghĩa</p> <p>2.2 Các chỉ tiêu đánh giá mức sinh</p> <p>2.2.1 Sinh suất</p> <p>2.2.2 Tỉ suất sinh tổng quát</p> <p>2.2.3 Tỉ suất sinh đặc trưng theo tuổi</p> <p>2.2.4 Tổng tỉ suất sinh</p> <p>2.2.5 Hệ số tái sinh nguyên</p> <p>2.2.6 Hệ số tái sinh tịnh</p> <p>2.3 Các yếu tố kinh tế-văn hoá-xã hội ảnh hưởng đến mức sinh</p> <p>2.3.1 Y tế</p> <p>2.3.2 Học vấn</p> <p>2.2.3 Thu nhập</p> <p>2.2.4 Tôn Giáo</p> <p>2.2.5 Nhận thức lợi ích – chi phí con cái</p> <p>2.2.6 Văn hoá</p>
3	Chương 3: Sự kiện tử vong	<p>Sinh viên có khả năng:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hiểu được ý nghĩa của nghiên cứu và thống kê về tử vong. - Phân tích và tính toán các chỉ tiêu về tử vong. - Phân tích các yếu tố ảnh hưởng đến mức chết cao/thấp của một quốc gia và khu vực 	<p>3.1 Ý nghĩa</p> <p>3.2 Các chỉ tiêu đánh giá mức chết</p> <p>3.2.1 Tử suất</p> <p>3.3.2 Tử suất đặc trưng theo tuổi</p> <p>3.3.3 Tử suất trẻ sơ sinh</p> <p>3.3 Các yếu tố ảnh hưởng đến mức chết</p> <p>3.3.1 Giới tính</p> <p>3.3.2 Tuổi</p> <p>3.3.3 Nơi cư trú</p> <p>3.3.4 Nghề nghiệp</p> <p>3.3.5 Hôn nhân</p>
4	Chương 4: Gia tăng tự nhiên dân số	<p>Sinh viên có khả năng:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Có kiến thức về gia tăng dân số Thế giới - Hiểu và giải thích được sự biến động dân số của một quốc gia/khu vực theo thời gian 	<p>4.1 Gia tăng dân số thế giới</p> <p>4.1.1 Gia tăng dân số theo thời gian và không gian</p> <p>4.1.2 Gia tăng dân số tại các nước phát triển</p> <p>4.1.3 Gia tăng dân số tại các nước đang phát triển</p> <p>4.2 Quá trình chuyển tiếp dân số</p> <p>4.2.1 Lý thuyết quá độ dân số</p>

			4.2.2 Lý thuyết hiện đại dân số
5	Chương 5: Di dân	<p>Sinh viên có khả năng:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hiểu rõ khái niệm di dân của Liên Hợp Quốc. - Phân tích và tính toán các chỉ tiêu về di dân. - Hiểu rõ các loại hình di dân chủ yếu tại các nước phát triển và đang phát triển. - Phân tích nguyên nhân di dân và tác động di dân tại vùng đi và vùng đến. 	<p>5.1 Khái niệm</p> <p>5.1.1 Định nghĩa</p> <p>5.1.2 Các chỉ tiêu nghiên cứu di dân</p> <p>5.2 Các loại hình di dân</p> <p>5.2.1 Loại hình di dân phân loại theo không gian</p> <p>5.2.2 Loại hình di dân phân loại theo thời gian</p> <p>5.3 Các lý thuyết di dân</p> <p>5.3.1 Lý thuyết lực hút-lực đẩy</p> <p>5.3.2 Lý thuyết cấu trúc của Everetlee</p> <p>5.4 Tác động của di dân</p> <p>5.4.1 Tác động kinh tế</p> <p>5.4.2 Tác động văn hoá-xã hội</p> <p>5.4.3 Tác động môi trường</p>
6	Chương 6: Thành phần dân số	<p>Sinh viên có khả năng:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hiểu được ý nghĩa sử dụng của thành phần dân số theo tuổi, nơi cư trú và nghề nghiệp. - Phân tích và tính các chỉ tiêu về dân số trong tuổi lao động, dân số phụ thuộc, dân số hoạt động kinh tế và đô thị hóa. - Phân tích và vẽ đồ thị và lược đồ về thành phần dân số theo tuổi. 	<p>6.1 Thành phần dân số theo tuổi</p> <p>6.1.1 Mức độ già hoá và trẻ hoá dân số</p> <p>6.1.2 Dân số hoạt động kinh tế</p> <p>6.1.3 Tháp tuổi</p> <p>6.1.4 Lược đồ Lexis</p> <p>6.2 Thành phần dân số theo nơi cư trú</p> <p>6.2.1 Ý nghĩa</p> <p>6.2.2 Đô thị hoá</p> <p>6.3 Thành phần dân số theo nghề nghiệp</p>
7	Chương 7: Phân bố dân số	<p>Sinh viên có khả năng:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hiểu được ý nghĩa và tính toán chỉ tiêu mật độ dân số - Có kiến thức về 	<p>7.1 Mật độ dân số</p> <p>7.2 Phân bố dân số thế giới</p> <p>7.3 Các yếu tố ảnh hưởng đến phân bố dân số thế giới</p> <p>7.3.1 Yếu tố tự nhiên</p> <p>7.3.2 Yếu tố kinh tế-xã hội</p>

		tình hình phân bố dân số Thế giới - Giải thích được sự khác biệt về phân bố dân số giữa các quốc gia và các vùng.	
8	Chương 8: Dân số Việt Nam	Sinh viên có kiến thức về các đặc điểm chính của dân số Việt Nam	8.1 Gia tăng dân số Việt Nam 8.1.1 Gia tăng dân số Việt Nam theo thời gian 8.1.2 Gia tăng tự nhiên của dân số Việt Nam 8.1.3 Vấn đề di dân tại Việt Nam 8.2 Phân bố dân số Việt Nam 8.2.1 Phân bố dân số Việt Nam theo không gian 8.2.2 Phân bố dân số Việt Nam theo thời gian 8.3. Thành phần dân số Việt Nam 8.3.1 Thành phần dân số theo tuổi 8.3.2 Thành phần dân số theo giới 8.3.3 Thành phần dân số theo học vấn 8.3.4 Thành phần dân số theo nghề nghiệp 8.3.5 Lực lượng lao động
9	Chương 9 : Chính sách dân số	Sinh viên có kiến thức cơ bản về chính sách dân số.	9.1 Ý nghĩa và đặc điểm của chính sách dân số 9.2 Chính sách về sinh 9.2.1 Chính sách khuyến khích sinh sản 9.2.2 Chính sách hạn chế sinh sản 9.3 Chính sách về di dân 9.3.1 Khái niệm 9.3.2 Các loại hình chính sách di dân
10	Ôn tập		

4. HỌC LIỆU

- *Giáo trình môn học.*
Thái Thị Ngọc Dur, Dân số học, Đại Học Mở-Bán Công TP Hồ Chí Minh, 1998
- *Tài liệu tham khảo bắt buộc ghi theo thứ tự ưu tiên (tên tác giả, tên sách, nhà xuất bản, năm xuất bản, nơi có tài liệu này, website, băng hình, ...)*
  - 1- David Lucas and Paul Meyer, Beginning population studies, The national centre for development studies, The Australian national university.1994
  - 2- Nguyễn Minh Tuệ-Nguyễn Minh Lê, Dân số học đại cương, Nhà Xuất Bản Đại Học Quốc Gia Hà Nội, 1997
  - 3- Tống Văn Đường, Giáo trình dân số học, Đại Học Kinh Tế Quốc Dân, 1998

5. TỔ CHỨC GIẢNG DẠY – HỌC TẬP

Lịch trình chung: (Ghi tổng số giờ cho mỗi cột)

CHƯƠNG	HÌNH THỨC TỔ CHỨC DẠY MÔN HỌC					Tổng
	Thuyết trình			Thực hành, thí nghiệm, điền dã,...	Tự học, tự nghiên cứu	
	Lý thuyết	Bài tập	Thảo luận			
Chương 1	2					2
Chương 2	3	2				5
Chương 3	3	2				5
Chương 4	2	1				3
Chương 5	4	1	1			6
Chương 6	3	2	1			6
Chương 7	3					3
Chương 8	2					2
Chương 9	2					2
Ôn tập	1					1

6. ĐÁNH GIÁ KẾT QUẢ HỌC TẬP

Quy định thang điểm, số lần đánh giá, hình thức đánh giá và trọng số mỗi lần đánh giá kết quả học tập

STT	Hình thức đánh giá	Trọng số
1	Thi giữa kỳ	30%
2	Thi cuối kỳ (tự luận)	70%

7. DANH SÁCH GIẢNG VIÊN – TRỢ GIẢNG

- Họ và tên: Phạm Gia Trân
- Chức danh, học hàm, học vị: GVC - TS
- Thời gian, địa điểm làm việc: Trường ĐH KHXH&NV TP.HCM
- Địa chỉ liên hệ: 10-12 Đinh Tiên Hoàng – P.Bến Nghé – Q.1 – TP.HCM
- Điện thoại, email: 0903.925.140 – phamgiatran4@gmail.com

Ban giám hiệu

Trưởng phòng QLĐT

P.Trưởng khoa

Nguyễn Thành Nhân

Lê Thị Mỹ Hiền